

neîncredere, iar criza internă, care a culminat cu răscoala din 1537 la Lvov a șleahței mobilizate pentru războiul contra moldovenilor, a făcut imposibilă luarea de contramăsuri din partea polonilor. Abia atacul lui Rareș asupra Pocuției din 1538, soldat cu greaua înfrângere de pe Siret de la 1 iulie a trupelor polone de pază (17 roate de călăreți), a determinat seimul să voteze din nou impozite pentru angajarea de mercenari. În același timp, Polonia se asigură de neutralitatea Moscovei și de bunăvoința Austriei, dar mai ales de cooperarea turcilor, a căror mare expediție o aducea asupra Moldovei. Numai așa putu să pornească Tarnowski în vara aceluiași an, cu o mare armată de 18.000 mercenari, asupra Moldovei. Asediind Hotinul, el constrinse pe Rareș să încheie pacea, renunțând, în sfârșit, la Pocuția, în timp ce de la miazăzi sultanul înainta spre Seceava pentru a-și realiza planul, conceput încă din anul 1533, de înlăturare a nesupusului domn român, dar și de întărire a stăpînirii Turciei asupra Moldovei, lucru atît de nedorit chiar de poloni, de ale căror hotare se apropiau din ce în ce mai mult razele amenințătoare ale Semilunii<sup>1</sup>.

Toate acestea vor fi însă analizate mai amplu, pe măsură ce vor apare noi volume din *Acta Tomiciiana*.

Pînă atunci se impun însă unele considerații asupra celor expuse mai sus. Materialul documentar analizat lărgeste perspectivele sub care s-a privit pînă acum istoria Moldovei din această perioadă și o plasează într-un vast cadru european, din care figura lui Petru Rareș iese pregnant în lumină. Totodată el scoate în relief importanța politicii domnului român în complexul relațiilor politice din sud-estul Europei. Politica lui constituie o preocupare continuă atît pentru Polonia cît și pentru Turcia. Din păcate, și față de una și față de cealaltă Rareș n-a mai reușit să păstreze diplomația perspicace a tatălui său, politică sa ducînd în cele din urmă la alianța acestor două puteri împotriva Moldovei. Creîndu-și în mod inutil un dușman în plus la nord, în timp ce de la sud turcii amenințau centrul Europei, el a provocat resentimentele și contraacțiunea polonă, care explică și tonul corespondenței analizate, cînd este vorba de a caracteriza pe Rareș. Inferioritatea forței moldovene în fața coaliției turco-polone va da prilejul așteptat boierimii de a lichida o domnie autoritară, defavorabilă ei, trecînd de partea inamicului.

#### ДИПЛОМАТИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ВОКРУГ КОНФЛИКТА МЕЖДУ ПЕТРУ РАРЕШЕМ И ПОЛЬШЕЙ

(Резюме)

Конфликт 1531 года между Петру Рарешем, господарем Молдавии, и Польшей был детально изучен как румынскими, так и польскими историками. До сих пор, однако, не исследован дипломатический аспект этой проблемы. В настоящей статье автор пытается проанализировать дипломатическую деятельность в связи с указанным разногласием, вокруг которого сконцентрировалась почти вся молдаво-польская политика первой половины XVI века. Изучаемый период продолжался лишь три с половиной года (начало 1531 года — 1 июля 1534 года), т.е. период времени, который можно изучать по недавно опубликованным материалам известной польской коллекции документов *Acta Tomiciiana*, помещенным в трех последних томах (XIV—XVI вв., часть I-ая).

<sup>1</sup> *Historia polityczna Polski*, II, p. 32—33; L. K o l a n k o w s k i, *Polska Jagiellonów*, p. 232, 256—258; *Historia Polski*, I—2, p. 210.